

จดหมายข่าวหมอดิน



เอกสารประชาสัมพันธ์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฉบับเดือนไตรมาสถี 4 เดือน ก.ค. – ก.ย. 58

Website : <http://r07.idd.go.th/>

สวัสดีค่ะ พี่น้องหมอดินอาสา พบกันในช่วงท้ายของปีงบประมาณ 58 เริ่มต้นปี 59 เป็นสัญญาณเตือนเข้าสู่ฤดูกาลที่ข้าวกำลังเจริญเติบโตปก. ขอแจ้งข่าวการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พล.อ. ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายสุรเดช เทียวตระกูล อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

นโยบายเร่งด่วนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ลดต้นทุนการผลิตด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพง ต้องใช้ให้เหมาะสมทั้งชนิดปริมาณ และตรงกับช่วงเวลาของการเจริญเติบโต ทั้งนี้โดยทั่วไปการใส่ปุ๋ยให้กับพืช แบ่งตามระยะการเจริญเติบโตออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

- ช่วงแรก เมล็ดเริ่มงอก หรือต้นอ่อนเริ่มตั้งตัว ระยะนี้ พืชมักจะต้องการธาตุอาหารน้อย ระบบรากยังมีน้อยและต้นยังเล็กอยู่ ให้ใส่ปุ๋ยรองพื้นสูตร 0-3-0 และปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก เพื่อเร่งการแตกราก

- ช่วงพืชแตกกอสร้างใบ ลำต้น เป็นระยะที่พืชต้องการธาตุอาหารมากที่สุดและดึงดูดธาตุอาหารจากดินในอัตราสูง มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วต้องการสะสมอาหารในต้นใบให้เพียงพอสำหรับการสืบพันธุ์ สร้างเมล็ด และผลที่จะมีขึ้น แนะนำปุ๋ยสูตรที่มีไนโตรเจนสูง ได้แก่ 46-0-0 , 21-0-0

- ช่วงออกดอก และผสมพันธุ์ แนะนำให้ใส่ปุ๋ยที่มีฟอสฟอรัสซึ่งมีบทบาทช่วยในการกระตุ้นการออกดอกและสร้างเมล็ด ได้แก่ 0-46-0 , 16-20-0 , 8-24-24

- ช่วงพืชสร้างเมล็ด และสร้างผล ความต้องการธาตุอาหารในระยะนี้จะลดลงเรื่อยๆ พืชต้องการปุ๋ยเฉพาะสำหรับการสร้างเมล็ดจนกระทั่งให้ผล ช่วงนี้พืชสามารถดึงดูดธาตุอาหารไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายและเร็วที่สุด ให้ปุ๋ยสูตรที่มีโพแทสเซียมสูง ได้แก่ 0-0-60 , 13-13-21 , 8-24-24

หน้าที่สำคัญของธาตุอาหารหลัก

ธาตุไนโตรเจน (N)

- เป็นองค์ประกอบของโปรตีน คลอโรฟิลล์ กรดนิวคลีอิก กรดอะมิโน และวิตามิน
- ช่วยในการแบ่งเซลล์ ส่งเสริมการเจริญเติบโตของยอดอ่อน ใบและกิ่งก้าน มีสีเขียวเข้ม
- ช่วยควบคุมการออกดอก ดอกสมบูรณ์ และเพิ่มผลผลิต

ธาตุฟอสฟอรัส (P)

- มีบทบาทสำคัญในการสังเคราะห์แสงและโปรตีน
- เป็นองค์ประกอบของ DNA และ RNA ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดพันธุกรรม
- เป็นองค์ประกอบของเอนไซม์ที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดพลังงานในการสังเคราะห์แสงและการหายใจ
- ช่วยสร้างรากฝอย รากแขนง และเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดธาตุ K
- ช่วยกระตุ้นการออกดอก สร้างเมล็ด เพิ่มความต้านทานต่อโรคและแมลง

ธาตุโพแทสเซียม (K)

- ช่วยในการกระตุ้นเอนไซม์ที่ใช้ในการสังเคราะห์แสงและการหายใจ
- สังเคราะห์และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแป้ง น้ำตาล และโปรตีนจากใบไปสู่ผล
- ช่วยเพิ่มคุณภาพด้านความหวานของไม้ผลและพืชผัก
- ช่วยเพิ่มความแข็งแรงและต้านทานต่อโรค

หน้าที่สำคัญของธาตุอาหารรอง

ธาตุแคลเซียม (Ca)

- เป็นส่วนประกอบของผนังเซลล์ ช่วยในการแบ่งเซลล์ สร้างเชื่อมผนังเซลล์ให้ติดกัน
- ช่วยเคลื่อนย้ายโปรตีน การทำงานของเอนไซม์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผลและเมล็ด
- ช่วยลดความเป็นพิษของทองแดง

ธาตุแมกนีเซียม (Mg)

- เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในโมเลกุลของคลอโรฟิลล์ ช่วยในการสังเคราะห์แสง และการทำงานของเอนไซม์ที่เกี่ยวข้องกับการหายใจ
- ช่วยสังเคราะห์กรดอะมิโน วิตามิน ไขมันและน้ำตาล ช่วยในการดูดธาตุ P และเคลื่อนย้ายน้ำตาลภายในต้นพืช

ธาตุกำมะถัน (S)

- ช่วยในการสร้างและเป็นองค์ประกอบของเอนไซม์ โปรตีน วิตามิน และกรดอะมิโน
- เป็นองค์ประกอบของสารระเหยในหอม กระเทียม กะหล่ำปลี และทุเรียน
- ช่วยในการแบ่งเซลล์ในส่วนยอดของพืช เพิ่มปริมาณน้ำมันในถั่วเหลือง

หน้าที่สำคัญของธาตุอาหารเสริม

ธาตุเหล็ก (Fe)

- มีบทบาทสำคัญในกระบวนการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์
- เป็นส่วนประกอบของเอนไซม์ และเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการหายใจและสังเคราะห์แสง

ธาตุแมงกานีส (Mn)

- ช่วยกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์
- ช่วยในกระบวนการสังเคราะห์แสง และการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์ โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมันและวิตามิน

ธาตุสังกะสี (Zn)

- เป็นส่วนประกอบของผนังเซลล์และเอนไซม์
- สร้างฮอร์โมนที่ควบคุมการเจริญเติบโต สังเคราะห์ออกซิน คลอโรฟิลล์ แป้งและโปรตีน
- ช่วยกระตุ้นการแตกราก ใบอ่อน ด้านทานโรคและควบคุมการสุกแก่ของผล

ธาตุทองแดง Cu

- มีบทบาทสำคัญในกระบวนการสังเคราะห์แสง กระบวนการสร้างคลอโรฟิลล์ โปรตีน และวิตามิน และกระบวนการหายใจ
- เป็นส่วนประกอบของเอนไซม์ ช่วยให้ต้นพืชดูดเหล็กมาใช้ได้มากขึ้น

ธาตุโบรอน B

- ช่วยในกระบวนการสังเคราะห์แสง โปรตีน คาร์โบไฮเดรต และลิกนิน
- ช่วยให้พืชดูดและใช้ประโยชน์ธาตุ Ca, K และ N
- ช่วยในการแบ่งเซลล์ในส่วนที่เป็นดอก ผล และราก เพิ่มคุณภาพและน้ำหนักของผล
- ช่วยสร้างปมของรากถั่ว เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ไนโตรเจน และการแบ่งเซลล์

ธาตุอาหารพืชทุกชนิด มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืชแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปริมาณที่พืชต้องการ หากพืชได้รับธาตุใดธาตุหนึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการก็จะแสดงอาการขาดแคลนของธาตุอาหารนั้นๆ ออกมา ทำให้พืชหยุดการเจริญเติบโต แคร่แกร็น ไม่ให้ผลผลิต และตายในที่สุด

ดังนั้นในการใส่ปุ๋ยลงดิน ณ จุดที่พืชจะสามารถดูดธาตุอาหารไปใช้ประโยชน์ได้มากและรวดเร็วที่สุด ผู้ใช้จึงต้องเข้าใจธรรมชาติและสมบัติของธาตุอาหารทั้งสามชนิด (N, P, K) เมื่ออยู่ในดินดังกล่าวข้างต้นเสียก่อน การใส่ปุ๋ยอย่างไรก็ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ด้วย

ปุ๋ย... เป็นปัจจัยการผลิตในการเพาะปลูกพืช ที่มีความสำคัญ

ปัจจุบันปุ๋ยนับเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผลกำไรในการเพาะปลูก ดังนั้น ผู้ใช้จึงต้องเลือกใช้ปุ๋ยที่มีคุณภาพและใช้อย่างถูกต้องเพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่า สำหรับปุ๋ยอินทรีย์ เป็นปุ๋ยที่ได้หรือทำจากวัสดุอินทรีย์ มีธาตุอาหารอยู่น้อย แต่...มีคุณสมบัติในการปรับปรุงดินสมบัติทางกายภาพของดิน ทำให้ดินร่วนซุย ทำให้ดินมีอากาศถ่ายเทดี และทำให้ดินอุ้มน้ำ พบกับสาระเรื่องดินและปุ๋ยกันใหม่ฉบับหน้าจะคะ

บก.ขอฝากหมอดินอาสา กรอกแบบสอบถาม การพัฒนาความรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงต่อไป

วิมล วัฒน

บ.ก.เจี๊ยบ 081 - 952 8987